

EXPUNERE DE MOTIVE

Agricultura, spre deosebire de celelalte ramuri ale economiei naționale, se desfășoară în condiții de risc și incertitudine ca urmare a influenței factorilor naturali, a căror evoluție nefavorabilă poate provoca, an de an, însemnate pagube producătorilor agricoli.

În condițiile climatice actuale din România, seceta, gerul și inundațiile și-au pierdut proprietățile unor riscuri asigurabile care au caracteristici clare și bine definite cum sunt: caracter aleatoriu, imprevizibil și incert.

În foarte multe cazuri, acțiunea negativă a factorilor naturali asupra producției agricole nu poate fi preîntâmpinată sau eliminată, cu toate măsurile organizatorice și tehnice întreprinse de producătorii agricoli.

Pagubele produse sunt concretizate în compromiterea parțială sau totală a culturilor, a efectivelor de animale și producției acestora din anul respectiv și de cele mai multe ori au efecte nedorite pentru producțiile viitoare așa cum sunt plantațiile de vii și pomi sau culturile perene.

Pierderile financiare înregistrate de producătorii agricoli ca urmare a calamităților naturale creează adevărate cutremure financiare cu efecte dezastruoase, provocând falimente.

Grindinile, înghețurile și ploile torențiale provoacă și ele, dar pe areale mai restrânse, importante pagube în agricultură.

În țările dezvoltate din Uniunea Europeană, statul sprijină direct asigurările agricole prin subvenționarea unei cote variabile din primele de asigurare aferente riscurilor naturale ce se manifestă pe areale restrânse, dar care pot provoca însemnate pagube agricultorilor. În ceea ce privește riscurile majore ale căror efecte sunt pierderi importante de producții agricole pe areale mari, statul este cel care se implică în sprijinirea producătorilor agricoli pe seama unui fond (denumit, de exemplu în Italia: Fond de solidaritate națională) din care se despăgubesc, într-o anumită proporție (maximum 65%), pagubele provocate de secetă și inundații.

Legislația și practica Uniunii Europene fac o distincție foarte clară între:

- fenomenele naturii care, manifestându-se pe zone limitate, cu intensitate și frecvența mai redusă (grindina, ploi torențiale regionale, etc.), produc pagube ce pot fi despăgubite financiar de către sectorul privat al asigurărilor, în consecință constituind riscuri asigurabile;
- fenomenele naturii care, manifestându-se pe zone teritoriale largi, cu o intensitate și frecvență deosebită (de exemplu seceta care a afectat zone continentale transfrontaliere) produc pagube care, datorită dimensiunilor considerabile, sunt imposibil de despăgubit financiar de către sectorul privat al asigurărilor, constituind riscuri neasigurabile, catastrofe, respectiv dezastru naturale.

Având în vedere aceste considerente tehnico-financiare, precum și necesitatea asigurării securității alimentare a populației, pagubele produse din cauza riscurilor neasigurabile sunt despăgubite din fonduri publice. Acestea se constituie, în principal, din alocații de la bugetul de stat.

În țara noastră, accesul producătorilor agricoli la asigurările de producție este extrem de redus și se datorează, în principal, crizei generalizate de fonduri

bănești pentru achitarea primelor de asigurare. În aceste condiții, asigurările sunt accesibile numai societăților comerciale sau agenților economici performanți. Necesitatea asigurărilor agricole apare cu atât mai pregnantă cu cât calamitățile naturale din ultimii ani au fost tot mai frecvente, iar efectul economic negativ al acestora a fost deosebit de grav.

O altă cauză cu influență majoră în gradul redus de participare a producătorilor agricoli la procesul de asigurări, o constituie lipsa de informare a acestora, activitatea cu totul insuficientă a structurilor și instituțiilor de specialitate pentru încurajarea unei politici de educație și formare a populației în domeniul asigurărilor.

Fenomenele meteorologice din ultimii ani, lipsa sistemelor de irigații (au fost distruse în proporție de 80% în perioada 1990 – 1993) și prezența secetei și a inundațiilor tot mai frecvente ne obligă să conștientizăm, să susținem și să stimulăm producătorii agricoli pentru a-și încheia asigurări, pentru a preîntâmpina pierderile neprecizate și necontrolate de noi.

Cu natura nu putem nici să ne jucăm, nici să controlăm efectele ei, și dacă nu sunt luate în seamă pot deveni adevărate nenorociri.

Se distrug culturi, adăposturi de animale, case, bunuri și se produc pagube imense datorită furiei naturii și de multe ori neținând cont de semnalele de alarmă care sunt transmise de instituțiile specializate.

Pe plan mondial și european, societățile de asigurare care practică asigurări agricole nu acoperă și nu au capacitatea să asigure riscurile catastrofale (secetă, înghețul de iarnă și inundațiile).

Noi considerăm că promulgarea Legii nr.381/2002 a fost un prim pas, dar nu suficient pentru că în urma aplicării ei în practică au apărut foarte multe disfuncționalități pe de o parte și fondurile puse la dispoziție total insuficiente, ceea ce a făcut ca suprafețele și numărul de animale asigurate să fie extrem de mic. Iată de ce se impune adoptarea unui nou proiect de lege în care să se precizeze clar și fără echivoc fondurile ce trebuie constituite cu participarea statului la aceste acțiuni, așa cum se întâmplă în alte state (Franța, Italia, Spania etc.), unde statul subvenționează peste 60% din prima de asigurare la culturi și animale.

Față de cele prezentate, a fost elaborată propunerea legislativă, pe care o supunem spre adoptare, în procedură de urgență, Parlamentului.

INIȚIATORI:

Deputat PUR: Nicolae POPA

Deputat UDMR: Dr. Atila KELEMEN

Deputat PD: Valeriu TABĂRĂ